

Altıncı Pencere-10- Hem nasıl bütün kalplere, insan ise her nevi ulûm...

Hem nasıl bütün kalplere, insan ise her nevi ulûm ve hakikatleri bildiren, hayvan ise her nevi hâcetlerinin tedarikini öğreten bütün ilhamat-ı gaybiye, bir Rabb-i Rahîm'in vücudunu ihsas eder ve rububiyetine işaret eder.

Hem nasıl bütün kalplere, insan ise her nevi ulûm ve hakikatleri bildiren

İnsanlar İçin: Ulûm ve Hakikatlerin Bildirilmesi

İnsanın "her nevi ulûm ve hakikatleri" bilmeye kabiliyetli olarak yaratılması, Risale-i Nur'un en temel insan tanımıdır. Bu ifade, insanın sadece biyolojik bir canlı değil, kâinatın sırlarını çözen bir "müfettiş" ve ilahi isimlerin tecellilerini okuyan bir "muhatap" olduğunu vurgular.

İnsanın ilhamı küllîdir. Bilimdeki büyük keşiflerden, kalpte doğan manevi hakikatlere kadar her şey, bir "ihsas-ı Rabbânî" eseridir.

İlmî Keşifler: Pek çok bilim insanı, yıllarca çözemediği bir formülün veya icadın cevabını bir anda kalbine doğan bir parıltı (sezgi/ilham) ile bulur. Genellikle akli muhakemenin bittiği yerde kalbe doğan bir ilham ile olur. Bu, insanlığın tekâmülü için perde arkasından verilen bir derstir.

Kalbi Hakikatler: İnsanın vicdanında hissettiği "doğru ve yanlış" ayırımı, bir musibet anındaki teselli hissi veya bir ibadetten alınan manevi lezzet; kalbe fısıldanan birer ilhamdır.

Hayvanların ilhamı sadece kendi hayatlarını sürdürecektir dar bir alanla (rızk, yuva, savunma) sınırlı iken; insana verilen cihazlar (akıl, kalp, ruh, hayal, hafıza) tüm kâinatı kuşatacak bir genişliktektir.

Bir arı sadece çiçekten anlar; fakat insan hem çiçeğin biyolojisinden (botanik), hem yıldızların hareketinden (astronomi), hem de atomun yapısından (kuantum fiziği) anlar. Bu genişlik, insana her nevi ilmin kapısının açıldığını gösterir.

Hem insan, Allah'ın bütün isimlerini anlayabilecek bir kapasitede yaratılmıştır. Fen bilimleri dediğimiz her bir bilim dalı, aslında ilahi bir ismin tecellisini okumaktan ibarettir.

- **Tıp İlmî:** Şâfi isminin bir tecellisidir.
- **Mühendislik/Mimarlık:** Sâni ve Mukaddir isimlerinin aynasıdır.
- **Matematik:** Alîm ve Adl isimlerinin bir ölçüsüdür. İnsana bu ilimlerin bildirilmesi, aslında ona bu isimleri okuma “vazifesinin” verilmesidir.

Sadece maddi bilimler değil, manevi hakikatler de insana “bildirilir.” İnsan, eşyanın sadece dış yüzünü değil, arkasındaki manayı (Mana-yı Harfî) anlayacak bir kalbe sahiptir.

hayvan ise her nevi hâcetlerinin tedarikini öğreten bütün ilhamat-ı gaybiye

Bu ifade, hayvanat dünyasındaki o muazzam sevk-i ilahiye ve her bir canlının aslında gizli bir muallimden ders aldığı ilan eder. Hayvanlar, dünyaya geldikleri anda hayatlarını sürdürecektüm bilgilere “hazır” olarak sahip kılınmışlardır. Bu, tesadüfün işi değil, her bir ferdin ihtiyacını bilen bir **Rabb-i Rahîm**’in gaybi bir talimidir.

1. Fitrî Talim (Doğuştan Gelen Uzmanlık)

İnsan bir işi öğrenmek için yıllarca okula giderken, hayvanlar dünyaya birer “usta” olarak gönderilirler.

Yılan Balığının Hicreti: Sargasso Denizi’nde doğan yılan balıkları, binlerce kilometre ötedeki nehirleri bulup oraya giderler. Yıllar sonra üremek için hiç şaşırmadan doğdukları okyanus derinliğine geri dönerler. Onlara bu rotayı ve navigasyonu öğreten, gaybi bir ilhamdır.

Örümceğin Mühendisliği: Bir örümcek, kimseden ders almadan, en ince statik hesapları yaparak ağını örer. Ağın hangi ipinin yapışkan, hangisinin taşıyıcı olacağını bilmesi, doğrudan bir “öğretilme” eseridir.

2. Rızık ve Tedarik İlhamı

Hayvanlar, hangi otun şifalı, hangi avın tehlikeli olduğunu veya kışlık erzakını nasıl saklayacağını ilhamla bilirler.

Sincabın Hafızası: Sincaplar yüzlerce meşe palamudunu toprağa gömerler. Kışın kar altından bunları bulmaları, sadece kokuyla değil, onlara verilen manevi bir hafıza ve sevk ile olur. Üstelik unuttukları palamutlar yeni ağaçların yetişmesine vesile olur ki; bu da “hizmetlerde gönderilmek” sırrıdır.

Arının İlaç Bilgisi: Bal arıları, kovanın sterilizasyonu için propolis denilen maddeyi bitkilerin reçinelerinden toplarlar. Hangi bitkiden hangi maddeyi alacağını ona bildiren, onun “sağlık hacetini” gören bir iradedir.

3. Savunma ve Hayatta Kalma Sanatı

Her hayvan, düşmanına karşı hangi silahı kullanacağını gayet iyi bilir.

Mürekkep Balığı: Tehlike anında suyun rengini değiştirecek sıvıyı ne zaman bırakacağını; **bukalemun** hangi zeminde hangi renge bürüneceğini bir laboratuvar eğitimiyle değil, “ilhamat-ı gaybiye” ile öğrenir.

Yavru Ceylan: Doğar doğmaz ayağa kalkıp annesinin peşinden koşması gerektiğini bilir. Çünkü yaşamak için buna “hacet”i (ihtiyacı) vardır.

4. Gaybi Bir Rabb-i Rahîm’in İşareti

Bu ilhamlar neden “gaybi” (gizli) olarak isimlendirilir? Çünkü: Hayvanın başında bir öğretmen yoktur. Tam ihtiyaç anında (hacet vaktinde) kalp kulağına fısıldanır. Bütün yeryüzündeki milyonlarca tür hayvana, aynı anda, kendi dillerince ve ihtiyaçlarıncaya ders verilir.

...bir Rabb-i Rahîm’in vücudunu ihsas eder ve rububiyetine işaret eder.

İnsan Cephesi: “Ulûm ve Hakikatlerin Bildirilmesi”

İnsanın ilhamı daha küllîdir. Bilimdeki büyük keşiflerden, kalpte doğan manevî hakikatlere kadar her şey, bir “ihsas-ı Rabbânî” (Rabbânî bir hissettirme) eseridir.

Vücuduna İşaret: Bilim tarihindeki pek çok büyük keşif, yıllarca süren araştırmaların sonunda ani bir parıltı (sezgi/ilham) ile kalbe doğar. Bu “bildirilme” fiili, bildiren bir **Mülhim**’in (İlham Veren) varlığını ispat eder. İnsanın kendi başına ulaşamayacağı “hakikatlerin” kalbine fısıldanması, o kalbin sahibinin varlığına en parlak delildir.

Rububiyetine İşaret: İnsanın sadece karnını değil, aklını ve ruhunu da doyuracak ilimlerin ona öğretilmesi, en yüksek bir **Rububiyet** tecellisidir. İnsanı kâinatın “müfettişi” yapacak kadar geniş ilimleri ona ihsan etmek, onu muhatap kabul edip terbiye ettiğini gösterir. Fen bilimlerinin her biri (Tıp, Fizik, Matematik), aslında o sahada çalışan insana ilahî bir ismin tecellisinin “bildirilmesi”dir.

Hayvanat Cephesi: “Hâcetlerin Tedariki” (İhtiyaçların Karşılanması)

Hayvanlar dünyaya geldikleri anda, hayatlarını sürdüreceği bilgilere “hazır” olarak sahip kılınırlar. Bu durum, tesadüfün işi değil, her bir ferden ihtiyacını bilen bir **Rabb-i Rahîm**’in gaybî bir talimidir.

Vücuduna İşaret: Henüz gözü açılmamış bir kedi yavrusunun süt emeyeceği yeri bulması veya bir arının geometrik bir harika olan altıgen peteği inşa etmesi, o canlının kendi ilmi değildir. Kapasiteyi aşan bir “bilgi” ve “yönlendirme” varsa, o bilgiyi dışarıdan veren bir

Zat'ın bizzat var olduğunu (Vücut) haykırır. Çünkü “verilen bir yön” varsa, “veren biri” vardır.

Rububiyetine İşaret: Rububiyet, terbiye etmek ve çekip çevirmektir. Milyonlarca tür hayvanın her birine; kendi rızkını bulma, yuva yapma ve düşmanından sakınma dersinin “ilhamla” verilmesi, kâinatın başıboş olmadığını gösterir. Her bir hayvanın “hâcetine” göre (kuşa uçmak, balığa yüzmek) özel bir eğitim verilmesi, kusursuz bir **Terbiye Edici** (Rabb) olduğunu ispat eder.